

Pracovní smlouva je jedním z nejdůležitějších institutů pracovního práva. Je významná především z toho důvodu, že je nejrozšířenějším způsobem zapojení občanů do práce v rámci pracovněprávních vztahů. Je nejčastějším způsobem tvorby hmotných zdrojů občanů.

Dle současné praxe je pracovní smlouva jednou z nevhodnějších právních forem umožňujících práce schopným občanům, aby se mohli dobrovolně zapojit do určitého kolektivu a účastnit se v něm na práci za odměnu.

Pracovní smlouva je v tomto směru nejtypičtější právní skutečností, která vede ke vzniku pracovního poměru. Je dvoustranným právním úkonem spočívajícím v souhlasném projevu vůle občana a zaměstnavatele uzavřít pracovní poměr. Současně je také právním vyjádřením principu volby svobody zaměstnání, neboť umožňuje občanu vybrat si zaměstnavatele, druh práce a místo výkonu práce tak, aby to odpovídalo jeho schopnostem, zdravotnímu stavu, kvalifikaci, osobním poměrům a zájmům. Na druhou stranu umožňuje zaměstnavatelům vytvářet pracovní kolektiv, tak jak to odpovídá jejich potřebám.

Základním cílem této práce je prozkoumat postavení pracovní smlouvy, jak se vytvořilo v kontextu společenského vývoje, vymezit funkce, úlohy, subjekty a obsah pracovní smlouvy, a její vztah k jiným právním úkonům, a na tomto základě vytyčit perspektivy pracovní smlouvy v budoucnosti.

Postavení pracovní smlouvy v současnosti musí být zkoumáno především z hlediska juristického, analýza pracovní smlouvy však vyžaduje i využití poznatků sociologie, ekonomie a právní filosofie.

Jelikož je Česká republika členskou zemí Evropské unie, musí být též oblast pracovního práva a tím i institut pracovní smlouvy v souladu s pracovněprávními předpisy Evropské unie a to nejen primárními, ale i sekundárními.